

Myšlenka a její zpracování

Myšlenka má navzdory všem svým vazbám na širší až nejširší kontexty jistou samostatnost a svébytnost, což umožňuje, aby byla různě interpretována. Tak se může stát, že původně byla vyslovena (formulována) v určitých kontextech, které se časem prokáží jako nedržitelné a neplatné. Navzdory tomu se takové myšlenka může ukázat jak cenná a platná, takže si zaslouží, aby byla nově formulována a nově interpretována. Často dochází k tomu, že taková poprvé vyslovená myšlenka musí být domyšlena tak, že proti původní formulaci musí být nově formulována, ba že musí být jakoby zatažena do jiných, nových kontextů. A také obráceně: někdy má myšlenka takovou vnitřní „energii“, že vyvolá přímo nutnost revize původního kontextu, v němž došlo k jejímu vzniku. Myšlenka může mít tedy v sobě něco, co přerůstá okolnosti jejího původního vyslovení a co dokonce vyvolává v „život“ a „působení“ okolnosti zcela nové, zprvu netušené. Proto také popis jejího vzniku a původního tvaru musí vždycky zůstat myšlence to podstatné dlužen – to je právě bída tzv. historismu, historicistického přístupu k ní. Pochopit myšlenku neznamená přesně popsat, jak byla vyslovena, formulována, ba i myšlena, ale jít za tuto pouhou „nahodilost“ a dostat se k myšlence samé, sledovat tu myšlenku, jít za ní, nechat se jí vést.

(Písek, 150307-1.)